

Motion till riksdagen

1986/87:Jo752

Lennart Brunander och Bertil Jonasson (c)

Klöviltsskador på skog

Älg och hjort orsakar årligen omfattande skador på stora skogsarealer. Detta ger upphov till omfattande kostnader för återplantering och allvarliga tillväxt- och kvalitetsförluster. Till detta kommer också skador, ackumulerade sedan slutet av 1970-talet. Älgstammen hade vid denna tid en enorm tillväxt, vilket medförde knapphet på föda och därför orsakade betydande skador i skogen. Älgstammen har numera reducerats men dessa problem kvarstår för skogsbruket både avseende ackumulerade och årligen återkommande skador.

I flera sammanhang påtalas skogsbrukets otvetydiga betydelse för samhällsekonomin. Åtgärder för ett aktivt bättre skogsbruk förs ofta fram i debatten. En mycket väsentlig del glöms i detta sammanhang bort, det att vi inte har önskvärda medel för att komma till rätta med skogsskador till följd av älg och hjort. Ersättning för återplantering av skadade bestånd har endast utgått i ett fåtal fall. Enskilda skogsägare får bära betydande förluster. Det är nu nödvändigt att finna former för ett system, både nu och i framtiden, som kan reglera älgstammens storlek och samtidigt reparera de skador som viltstammarna förorsakar.

I proposition 1986/87:58 om jaktlag m. m. föreslår regeringen att ersättning på vissa villkor skall kunna utgå för skador som uppstår efter den 1 juli 1987. Befintliga skador fram till nämnda datum lämnas åt skogsägarna att bära. Det är otillfredsställande att villkor införs om att skogsägaren skall ha skjutit sin tilldelning och dessutom bedrivit skydds jakt för att förhindra att en plantering förstörs innan ersättning kan utgå. Regeringens förslag löser inte på ett avgörande sätt de problem som finns inom skogsbruket för att bemästra i första hand älg- och hjortskador. Älgens vandringar och förekomst under älgjakten gör att sambandet mellan klöviltsskador på skog och huruvida tilldelad avskjutningskvot uppfyllts, endast till en del uppfylls. Genom det sätt på vilket älgjakt normalt bedrivs krävs ett allmänt engagemang hos jägarna för att hålla klöviltstammarna i balans.

För att komma till rätta med skador på skog måste i grunden en samverkan finnas mellan markägare, jaktarrendatorer och myndigheter. Genom arbetet måste åstadkommas att älgstammen står i balans med näringsförekomst utan att skogen drabbas. Älg- och hjortskador på skog kommer sannolikt, trots att sådan samverkan även finns, även att finnas i fortsättningen, varför tillfredsställande ersättningssystem för de kostnader skogsbruket drabbas av måste finnas. Ett sådant ersättningssystem kan, som regeringen föreslår, grundas på principen att fällavgifter skall tas ut för att finansiera skador på skog.

Det är nödvändigt att såväl förebyggande åtgärder som ersättningsystem för skador på skog får en utformning som förbättrar förutsättningarna för skoglig näringsutövning. Skogsstyrelsen bör tilldelas uppgiften att övervaka dessa frågor. Det går inte heller att bortse ifrån de ackumulerade skogsskador som i dag föreligger. För att stimulera skogsägaren till ett aktivt skogsbruk är det nödvändigt att samhället meddelar sitt ansvar för den situation som uppstått.

Hemställan

Med anledning av det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen begär att regeringen låter utarbeta regler för ett ersättningsystem för skador på skog av älg och hjort i enlighet med ovan anförda principer,
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om hur ackumulerade skogsskador skall regleras.

Stockholm den 26 januari 1987

Lennart Brunander (c)

Bertil Jonasson (c)